

Normen Beter Leven kenmerk met 2 sterren voor vleeskalveren en de voor het Beter Leven kenmerk meest relevante normen van IKB kalveren 2008

(De specifieke normen voor het kenmerk en de benodigde controle voor zover IKB daarin al niet voorziet, staan in schuinschrift. N.B. Aan dit overzicht kunnen geen rechten worden ontleend. Wijzigingen voorbehouden).

Aspecten	Criterium	Omschrijving controle	Sanctie
Algemeen		Interpretatie	
Certificaties	<i>Het bedrijf is gecertificeerd voor IKB Kalf en SKV</i>	<i>Het bedrijf heeft een geldig IKB en SKV certificaat. Elk koppel dat bij het slachthuis wordt aangevoerd heeft een geldig SKV-certificaat (tevens bewijs dat het leverende vleeskalverbedrijf IKB-gecertificeerd is). Controleer of het bedrijf jaarlijks de IKB controle laat uitvoeren en geen afwijkingen heeft op de welzijnsnormen. Daarnaast dient van reeds afgeleverde koppels een SKV certificaat in de administratie voor te komen, noteer data laatste twee afleveringen met aantal dieren.</i>	Intrekking
Registratie deelnemers	<i>Alle bij het tussensegment betrokken veehouders moeten worden geregistreerd.</i>	De veehouders die vlees leveren onder het Beter Levenkenmerk zijn aangemeld middels de bijlage bij de Aanvraag voor gebruik BLK. Productie vindt plaats in de keten.	Intrekking
Scholing	<i>Voor registratie moet aangetoond worden dat de veehouder de nodige kennis en vaardigheden heeft van diergezondheid, dierenwelzijn en diergedrag. IKB B1: Het bedrijfseigen personeel is adequaat opgeleid. Interpretatie: Adequaaf: tenminste MAS of 1 jaar werkervaring in de intensieve kalverhouderij, of anders onder verantwoordelijkheid van iemand met genoemde kwalificaties. U kunt hiervoor het 'registratieformulier opleiding / ervaring medewerkers' van IKB Vleeskalveren gebruiken, www.ikbvleeskalveren.nl</i>	Controleer in de administratie of het bedrijfseigen personeel aan de kwalificaties voldoet, dan wel middels een diploma, dan wel middels een registratieformulier medewerkers. Noteer van 2 medewerkers de opleiding/ werkervaring en de laatste datum van bijwerken.	Waarschuwing
Voeding			
Verstrekking	<i>Kalveren moeten de mogelijkheid hebben gelijktijdig te kunnen eten, indien niet individueel gevoederd.</i>	Controleer van een aantal afdelingen/ hokken verspreid door de stal de lengte van de voederbak en het aantal	Schorsing

	IKB F23: Bij beperkte voeding is de voerbaklengte minimaal 0,50 meter.	dieren. Noteer de berekening.	Schorsing
Melk of melk- vervanger	IKB A4: Het rantsoen van de rosé vleeskalveren bestaat voor minder dan 50% uit melk of een melkvervangend preparaat. Toelichting IKB: minder dan 50% van de droge stof opname bestaat uit kalvermelkvoeder (kalvermelkpoeder) verstrekt als vloeibaar product.	Controleer aan de hand van de voederbonnen of >50% van het rantsoen van de kalveren uit vast voer bestaat, anders dan melk(vervanger). Noteer of het bedrijf voldoet en op basis waarvan die conclusie getrokken wordt.	Schorsing
Ruwvoer	<i>Vanaf 14 dagen krijgen de kalveren onbeperkt de beschikking over vezelhoudend droogvoer per dag, minstens 10% van dit voer is langvezelig.</i>	<i>Controleer aan de hand van de voerleverbonnen of er voldoende vezelhoudend voer bijv. stro, hooi, graskuil of snijmaïs is aangekocht om de voorgeschreven hoeveelheid vezelhoudend droogvoer te kunnen verstrekken. Noteer leeftijd van de dieren, aantal dieren en aangekochte voeders.</i>	Schorsing)
Drinkwater	IKB G3: De dieren hebben onbeperkt de beschikking over drinkwater.	Indien ook ander voer, dan melk wordt verstrekt, dient permanent water ter beschikking te zijn. Controleer dit in de stal en noteer de wijze van watervertrekking.	Schorsing
Huisvesting			
Ventilatie	IKB J2: De stallen / dierverblijven worden geventileerd	Noteer type ventilatie.	Waarschuwing
Daglicht	IKB J3: De stal is voorzien van lichtdoorlatende delen die tenminste 5% van het vloeroppervlak beslaan. IKB Toelichting: Lichtdoorlatend materiaal is schoon. Alle oppervlaktes / delen die licht doorlaten worden meegerekend, tenzij de normale afsluitwijze van dit deel (deur / luik / gordijn) niet lichtdoorlatend is. Gaat verder dan IKB, 2% in IKB.	Noteer het % lichtdoorlatend oppervlak. Noteer tevens of het lichtdoorlatend materiaal schoon is.	Schorsing
Kunstlicht	IKB J4: Er is verlichting in de stal aanwezig om de vleeskalveren te allen tijde te kunnen inspecteren. IKB toelichting: Verlichting moet van zodanige sterkte zijn dat de vleeskalveren goed te zien zijn.	Controleer of er kunstverlichting in de stal aanwezig is en noteer het type verlichting.	Waarschuwing
Eenlingbox	IKB J7: Eenlingboxen worden alleen gebruikt voor kalveren niet ouder dan 8 weken of als ziekenboxen op	Check van een aantal kalveren die individueel gehuisvest zijn de leeftijd. Noteer van de dieren ouder dan 8 weken,	Schorsing

	voorschrift dierenarts.	of er een dierenartsverklaring aanwezig is.	
	IKB J8: De breedte van de eenlingbox is minimaal gelijk aan de schofhoogte van het kalf. IKB toelichting: Gemeten terwijl het kalf rechtop staat.	Meet een aantal boxen steekproefsgewijs en noteer de bevindingen.	Schorsing
	IKB J9: De lengte van de eenlingbox is tenminste 1,1 maal de lengte van het kalf. IKB toelichting: Gemeten van de neuspunt tot aan de achterkant van de zitknobbel.	Meet een aantal boxen steekproefsgewijs en noteer de bevindingen.	Schorsing
	IKB J10: De zijwanden van een eenlingbox zijn opengewerkt zodanig dat dieren elkaar kunnen zien en aanraken. IKB toelichting: Niet van toepassing op eenlingboxen voor zieke dieren.	Controleer van een aantal boxen, van de gezonde dieren, de zijwanden en noteer op welke wijze deze opengewerkt zijn en of ze voldoen aan de voorwaarden dat de dieren elkaar kunnen zien en aanraken.	Schorsing
Oppervlak per kalf in groep	IKB J11: Indien niet in eenlingboxen gehuisvest: vloeroppervlak per kalf (levend gewicht) is bij opzet minimaal: 2 m ² . Daarbij geldt dat de hokken niet te diep mogen zijn; breedte: diepte als 2:1. IKB toelichting: Wordt hart op hart opgemeten. In geval van muur: muur als startpunt meting. Ruimte onder voergoot / onderste gedeelte schuin geplaatst voerhek worden niet meegenomen in vloeroppervlak.	Controleer van een aantal groepshokken of deze aan de voorwaarden voldoen. Noteer oppervlakte van deze hokken, gemiddeld levend gewicht en aantal dieren per hok.	Schorsing
Uitvoering rustplaats	<i>IKB J12: Kalveren moeten vanaf opzet kunnen liggen op een vloer die voor minimaal 50% is ingestrooid, of is voorzien van een kunststof mat, of rubber toplaag.</i>	Noteer met welk materiaal de vloeren bedekt zijn en of deze vloerbedekking van voldoende kwaliteit is.	Schorsing indien geen vloerbedekking. HI indien de vloerbedekking van onvoldoende kwaliteit is.
Noodvoorzieningen	<i>Er moet een rampenplan zijn voor noodgevallen, zoals het uitvallen van bedrijfsapparatuur. Voor het geval er systemen van levensbelang voor de dieren afhankelijk zijn van stroom moet er een noodstroomaggregaat zijn en een werkende alarminstallatie welke elke 2 maanden wordt getest..</i>	Controleer of er een noodstroomaggregaat en een rampenplan op het bedrijf aanwezig zijn en of deze voldoen voor het bedrijf. Noteer de laatste 4 testdata met uitkomst van de test voor de alarminstallatie.	HI indien geen alarm, noodstroom-aggregaat of rampenplan aanwezig. AH indien alarm wel getest wordt, maar dit niet aantoonbaar is.

Buiten-uitloop	De kalveren hebben vanaf opzet de beschikking over een (verharde) buitenuitloop van minimaal 2m ² per dier.	Controleer of er een buitenuitloop aanwezig is. Noteer oppervlakte per dier.	Uitsluiting
Schuren	De kalveren dienen vanaf opzet de beschikking te hebben over een vertikaal geplaatste schuurborstel (een per 20 dieren) ten behoeve van de lichaamsverzorging.	Controleer of er per 20 dieren een schuurborstel aanwezig is en of de borstel van voldoende kwaliteit is. Noteer afwijkingen.	HI indien borstel van onvoldoende kwaliteit is. Schorsing indien borstel ontbreekt.
Voorkomen hittestress	Voor het welzijn van de dieren is het van belang dat hittestress voorkomen wordt. Dit kan door middel van aanvullende luchtcirculatievoorzieningen of middels verneveling.	Noteer welke voorziening is aangelegd om hittestress te voorkomen.	Schorsing

Gezondheid			
Vaste dierenarts	<i>Elk betrokken veehouderijbedrijf moet een contract met een vaste dierenarts c.q. dierenartsenpraktijk hebben, gespecialiseerd in de vleeskalverhouderij.</i> IKB K1 Voor de bewaking van de gezondheid van de dieren is een overeenkomst gesloten met een GVP-kalverhouderij geregistreerde dierenarts.	Controleer of het bedrijf een GVP erkende kalverdierenarts inschakelt. Noteer naam en plaats dierenarts	Schorsing
Gezondheid- en welzijnsplan	<i>Elk veehouderijbedrijf heeft een samen met de vaste GVPdierenarts opgesteld gezondheids- en welzijnsplan. Hierin worden gezondheids- en verzorgingsactiviteiten voor de hele jaarproductiecyclus beschreven.</i> IKB L4: er is een bedrijfsbehandelplan. Interpretatie: Het bedrijfsbehandelplan dient opgenomen te zijn in de GVP-overeenkomst. In bezoeksrapportages dient tenminste aandacht besteed te worden aan: <ul style="list-style-type: none"> - gesignaleerde problemen; - uitgevoerde behandelingen; - evaluatie uitgevoerde behandelingen – voor koppelbehandeling: verwijzing werkwijze verkort formularium vleesvee (zie bijl 6 AV IKB Vleeskalveren) 	Controleer of er een bedrijfgezondheidsplan op het bedrijf aanwezig is en of deze met de vaste GVP dierenarts is opgesteld. Noteer datum opstellen bedrijfsgezondheidsplan en naar van de GVP dierenarts.	Schorsing
Regelmatig artsen bezoek	<i>Elke productie-eenheid van het veehouderijbedrijf wordt regelmatig (tenminste eens per kwartaal) door de vaste dierenarts bezocht.</i> IKB K2b: De kalverhouder heeft er voor gezorgd dat de dierenarts minimaal eenmaal per kwartaal het bedrijf bezoekt.	Controleer in de administratie de bezoekersrapportage van de dierenarts van de afgelopen 2 jaar en noteer de data van bezoeken van afgelopen jaar.	Schorsing

	Toelichting: Voor een klinische inspectie en bedrijfsbegeleiding (op grond van bijv productiegegevens, AM en PM keuringsresultaten).		
	IKB K2f: Bij verschijnselen van zeer besmettelijke dierziekten, abnormale verlaging van de voeropnamen en of sterfte onder de kalveren wordt de dierenarts(-praktijk) vroegtijdig in kennis gesteld.	Controleer aan de hand van de bezoekfrequentie, in relatie tot de voorgeschreven koppelbehandelingen, en evaluatie van het bedrijfsgezondheidsplan of de kalverhouder aan het voorschrift voldoet.	Schorsing
Arts inschakelen bij ziekte / wonden	IKB K2g: Bij ziekte en ernstige verwonding van dieren wordt vroegtijdig de dierenarts (-praktijk) ingeschakeld	Controleer in de bezoekersrapportages van de dierenarts of deze tijdig ingeschakeld is bij zieke en/of gewonde dieren. Noteer opvallende aantekeningen met betrekking tot niet tijdig ingeschakeld zijn.	Schorsing
Ziekenboeg	IKB J5: Zieke en gewonde kalveren kunnen indien nodig worden geïsoleerd in adequate lokalen (eenlingbox / ziekenbox) met indien nodig droog en comfortabel strooisel. Toelichting IKB: De vereiste ruimte beslaat minimaal 1% van de kalverplaatsen, met een minimum van 1 plaats. Indien ruimte niet standaard aanwezig is, maar gecreëerd wordt indien noodzakelijk, dan kan deelnemer dit aantonen.	Controleer of er in de stal een ruimte aanwezig is, of gecreëerd kan worden waarin zieke en gewonde dierenafgescheiden gehouden kunnen worden van de gezonde dieren. Bereken aan de hand van het aantal kalverplaatsen de beschikbare ruimte en of dit voldoende is. Noteer de berekening.	Schorsing
Antibioticagebruik	<i>Preventief gebruik van antibiotica is verboden.</i> De EU heeft dit met ingang van 2005 verboden.		Intrekking
	<i>Het vleeskalverbedrijf doet mee aan het Masterplan Rationeel antibioticagebruik.</i> Via SKV is deelname verplicht.		Schorsing
Slachtbevindingen	IKB EA 1e. Relevante verslagen van slachthuizen van eerdere atemortum- en postmortumkeuringen. Toelichting IKB: Keuringsuitslagen van levers/ nieren en spuitplekken, aanvoer van schone dieren en vulling maagdarmpakket van voorgaande leveringen (tot max. 9 maanden, eerdere leveringen van dezelfde ronde) zijn aanwezig.	Controleer of in de administratie teruggekoppelde informatie van het slachthuis aanwezig is van de afgelopen 2 jaar. Noteer opmerkingen laatste slachthuisverslag.	Schorsing
	De door de slachterij teruggekoppelde slachtbevindingen	Controleer of hiervan aantekeningen te vinden zijn in de	HI

	worden met de dierenarts besproken om indien nodig de verzorging bij te sturen.	bezoekersrapportage van de dierenarts. Noteer data waarop dit besproken is en de aanpassing mbt bedrijfsvoering.	

Transport			
Certificering	<i>Deelname aan kwaliteitsborgingssysteem veetransport</i>	<i>Transporteur is aangemeld bij GTSKV en traceerbaar via Traces.</i>	Schorsing
Reisduur	<i>De kalveren zijn als nuchter kalf ter aanvoer naar de vleeskalverhouderij niet langer dan 8 uur oftewel 500 km getransporteerd.</i> <i>Voor afvoer naar het slachthuis duurt het transport niet langer dan 4 uur oftewel 250 km.</i>	<i>Noteer de land en plaats van herkomst van de dieren en controleer de transportpapieren.</i> <i>De slachterij kan land van herkomst, mesten en slachten aantonen. Uit de transportpapieren blijkt de reisduur. De afstand van de vleeskalverhouderij tot de slachterij is niet langer dan 4 uur rijden, oftewel 250km. Uit de transportpapieren blijkt de reisduur. Noteer de reistijd zoals aangegeven op de transportpapieren.</i>	Schorsing
Verzamelen	<i>De kalveren worden niet verhandeld via een veemarkt. Sorteren op een kalverregistratielocatie is wel toegestaan.</i>		Uitsluiting

Slachten			
Vakbekwaamheid personeel	<i>Alle personeel van slachterijen moet getraind en competent zijn om de hun toebedeelde taken uit te voeren.</i>	<i>Er is een opleidingsregister van het personeel en de opleidingen die het gevolgd heeft</i>	Waarschuwing
	<i>Het personeel dient regelmatig, minimaal eens in de 2 jaar, een opfriscursus te krijgen.</i>	<i>Dit wordt bijgehouden in het opleidingsregister</i>	Waarschuwing
Het drijven	<i>In het slachthuis wordt voor het drijven van de dieren uitsluitend gebruikt gemaakt van vlaggen, dus niet van bijv. stokken en al helemaal niet van elektrische veedrijvers.</i> <i>Er worden in het slachthuis geen felle kleuren gebruikt, maar rustige kleuren zoals grijs, groen en blauw.</i>	<i>Er zijn uitsluitend vlaggen voor het drijven. Het personeel is licht gekleed en de vlaggen zijn eveneens licht.</i>	Waarschuwing

Aanvoer-ruimte	<p><i>Bij de aanvoer van kalveren op het slachthuis:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>moet er visuele controle zijn op het uitladen,</i> - <i>de laadklep moet aansluiten aan het bordes,</i> - <i>het loopbordes moet verlicht en ruw uitgevoerd zijn en voorzien zijn van zijwanden,</i> - <i>de looprichting gaat van donker naar licht.</i> 	<i>Dit moet ter plaatse gecontroleerd worden.</i>	Waarschuwing
Wachttijd	<i>De kalveren worden zo snel mogelijk doch in elk geval binnen 2 uur geslacht.</i>		Waarschuwing
Wrakke dieren	<i>Wrak geworden dieren worden direct aangrenzend aan de aanvoerruimte bedwelmd en gedood.</i>	<i>De benodigde voorzieningen hiervoor zijn aanwezig.</i>	Schorsing
De stalruimte	<ul style="list-style-type: none"> - <i>De dieren worden in de stalruimte in de aangeleverde groepen gehouden om vechten te voorkomen.</i> - <i>De dieren zijn afgeschermd tegen regen en wind, de temperatuur schommelt niet en 's winters wordt de wachtruimte verwarmd.</i> - <i>De wanden van de stalruimte zijn glad afgewerkt.</i> - <i>Per kalf is er min. xm2.</i> - <i>De vloeren zijn stroef en ruw om uitglijden te voorkomen</i> - <i>De vloeren lopen schuin af om water, urine en mest af te voeren.</i> - <i>Er zijn drinkbakken waarin permanent vers drinkwater staat.</i> 	<i>Dit moet ter plaatse gecontroleerd worden.</i>	Schorsing
Gang naar de bedwel- mingsplek	<i>De kalveren worden in een cirkel gedreven die over gaat in een smalle, rond lopende gang (crowd pen en curve design cf Grandin). De wanden zijn dicht en zo hoog dat de kalveren niets zien. De dieren lopen van donker naar licht.</i>	<i>Als het slachthuis dit nog niet heeft wordt een verbetertraject overeengekomen om dit binnen 2 jaar te realiseren.</i>	intrekking
Fixatie	<i>De kalveren worden rechtop staand met de kop wat omhoog gefixeerd in een restrainer.</i>		waarschuwing
Bedwelming	<i>De kalveren worden voorafgaand aan de slacht met een schietpistool bedwelmd.</i>		Uitsluiting